

Naar jeg udtrykkelig har talt om Udviklingen af de humane Institutioner, har jeg selvfølgelig — det maa det ærede Medlem kunne sig selv — ikke først og fremmest tænkt paa rene Understøttelsestaster. Syge- og Alderdomsforplejelsestaster o. s. v. styres i Virkeligheden for Størstedelen af deres egne Medlemmer, og det kan paa ingen Maade siges, at det, fordi der gives Bidrag fra forskellige Sider, som man vel bør tage imod med Taknemlighed, er en Maadesag at være Medlem af Sygekassen og faae Sygebidrag; det veed det ærede Medlem lige saa godt som jeg. Og naar der oprettes Sygepleiehospitalet, Sygekasser o. s. v. fra det Offentlige Side, hvorved der ydes Hjælp for en meget moderat Betaling — eller ogsaa maaste ganske gratis, skjøndt jeg erkjender, at dette er et farligt Princip; Tiden vil jo vise, om det virkelig lader sig gennemføre i Frederiksberg Amt — og saa maaste atter Hjælpkasser kunne træde til og betale dette moderate Bidrag, idet man jo i saadanne Hjælpkasser kan assure sig og faae sit Bidrag til en saadan Sygekasse betalt derigennem, saa er det ikke nogen Maadesag og skal heller ikke være det, og den Slags Institutioner, haade her og i Udlandet, hvile jo væsentlig paa de Samfundsklasser, som tage Del deri. At Arbejderbefolkningen i snævrere Forstand, den som det ærede Medlem bestandig tænker paa, naar han taler om Arbejderne, for en stor Del holder sig tilbage, er ganske vist, men det er ikke noget Bevis paa, at disse Kasser i Virkeligheden ikke yde deres Medlemmer Goder uden at berøve dem deres Selvstændighed. Naar det ærede Medlem i denne Forbindelse spørger mig, hvorvidt jeg nu er for, at der ydes Statsstøtte til Syge- og Alderdomsforplejelsestaster, mens jeg hidtil har været en flippesast — saaledes tror jeg, det ærede Medlem sagde — Modstander af den Slags Ting, saa er dette Sidste en fuldstændig Feiltagelse fra det ærede Medlems Side. Jeg har været imod alt for vidtgaaende Forslag i den Retning, men jeg har aldrig været imod, at det Offentlige paa en fornuftig Maade støtter den Slags Institutioner. Men det kommer som sagt altid an paa, om Værespølelsen, Selvstændighedsfølelsen svækkes eller ikke ved den Maade, hvorpaa den offentlige Hjælp gives, og jeg gjentager, at naar en Mand kan komme med Grundloven i Haanden og erklære at have Ret til at faae Hjælp, og samtidig erklære, at han tillige vil have Ret til at blive strøget et Par Maanedes efter, uden at der lægges Spor af Vaand paa ham, saa opbeværes i Virkeligheden Forstjælleren mellem den

ærefjære Arbejder og den, som uden Samvittighed gaar til det Offentlige. Og selv om Arbejderklassen i det Hele taget har Værespølelse og ikke vil søge offentlig Hjælp, saa siger jeg, at, som Tilstanden er nu, er det slet ikke sagt, ja det er næsten psykologisk urimeligt at antage, at naar man fuldstændig udbister Forstjælleren og erklærer, at Arbejderne i Virkeligheden ere dem, der frembringe alle Værdier, og at de andre Samfundsklasser berøve dem deres Andel i disse i de offentlige Kasser henliggende Værdier — at saa ikke Værespølelsen skulde fordunkles, saa at de sig: Vi forlange ikke Andet, end hvad der er vor Ret; den Slags Forstjællinger arbejder jo det ærede Medlem paa at udbrede i Befolkningen.

Indenrigsministeren (Singer & Lev):

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (P. Holm) hængte sig stærkt i et enkelt Udtryk, jeg brugte, nemlig „Opløb“, og det kan være, at dette Udtryk var mindre heldig valgt, det kan i alt Fald misforstås; men jeg tror dog ikke, at det ærede Medlem har misforstået det anderledes, end at han erkjendte, at det, der hentydedes til, var økonomisk Opløb mod Staten eller rettere Statskassen, og jeg tror ikke, det er ubeføiet at sige, at ikke blot de Kredse, som det ærede Medlem interesserede sig for, men ogsaa landøkonomiske og andre Kredse gjøre, hvad de kunne, for at komme Statskassen i Tale for Alvor, for at bruge et andet Udtryk. At der kan fyldestgøres Noget, har jeg aldrig benægtet: men hvad jeg sagde før, var, at Alt, hvad der kræves, umulig kan fyldestgøres; der maa drages en fornuftig Grændse. Men det, som det ærede Medlem sagde, nemlig at man hidtil kun har fyldestgjort bestemte Formaal vedkommende enkelte Dele af Befolkningen, nærmere udtrykt: mig og mine Venner, kan jeg selvfølgelig ikke erkjende. Man har i alt Fald stræbt efter — og det er vist ogsaa i mange Henseender lykkedes — at anvende Statens Midler til Formaal, som have almindelig Interesse for Landet i sin Helhed, og jeg kan ikke erkjende, at nogen særlig Tendents har gjort sig gjældende. Det ærede Medlem mener, at der særlig skal skjæres ind paa Forsvarsbudgettet. Dette er jo ikke mig personlig, og ei heller mig som Minister, særlig vedkommende; men jeg tror rigtignok, det vilde være en Bilsfarelse at tro, at det enten vilde være forsværligt eller let opnaeligt at komme til den Slags Indskrænkninger, som det ærede Medlem synes at kræve, saadanne Indskrænkninger, som kunde have Betydning til at lette hele Sta-